

Рецензия
от
проф. д-р Рени Рачева Йотова

**Катедра по Романистика, Факултет по класически и нови филологии,
СУ „Свети Климент Охридски“**

**Член на научното жури в конкурса за заемане на академичната
длъжност „доцент“**

по професионално направление 2.1. Филология

(Френска литература на XX и XXI век),

обявен в ДВ, бр.24 от 17 март 2023 г.

1. Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология (Френска литература на XX и XXI век), е обявен в ДВ, бр.24 от 17 март 2023 г. за нуждите на катедрата по Романистика, ФКНФ, СУ „Св. Климент Охридски“. Документи за участие в конкурса е подал единствен кандидат – гл.ас. д-р Антоанета Робова, която е дългогодишен преподавател в катедрата. Със заповед на Ректора на СУ от 19 април 2023 г. съм определена за член на научното жури по горепосочения конкурс. С решение на научното жури от първото му заседание на 31 май 2023 г. ми е възложено да изготвя рецензия по конкурса.

2. Съответствие на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“

По отношение на изпълнението на минималните национални изисквания (МНИ) по чл.2б, ал.2 и 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и по Приложение към член 1а, алинея 1 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) установявам, че кандидатката изцяло отговаря на МНИ за научната област **2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология за заемане на академичната длъжност „доцент“**.

По показатели от **Група А** (мин.50 точки): през 2012 г. гл.ас. Робова получава ОНС “доктор“ след съвместна докторантура в СУ „Св. Климент Охридски“ и в Университета Блез Паскал – Клермон-Феран II (диплома № 8997046/18.03.2013 г., призната със Служебна бележка № 97-00-209/19.09.2013 г.). Дисертационният труд е написан на френски език „Митични фигури в съвременния френскоезичен роман“. По показатели от **Група В** (мин. 100 точки): гл. ас. д-р Антоанета Робова е представила хабилитационен труд – публикувана монография *Творчески фигури и кръговрат на изкуствата в прозата на Ерик-Еманюел Шмит*, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2022, ISBN 978-954-07-5505-2, 304 с. По показатели от **Група Г** (мин.200 точки): кандидатката е представила 16 статии, от които една в съавторство, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и една студия в реферирано и индексирано научно издание, общо 230 точки. По показатели от **Група Д** (мин.65 точки) са представени цитирания в реферирани и рецензирани издания, общо 65 точки.

3. Липса на данни за плагиатство

Дисертационният труд, монографията и публикациите на гл.ас. д-р Антоанета Робова са оригинални авторски разработки, основани изцяло върху собствената ѝ научноизследователска дейност. Заявявам, че при оценяването на кандидатката в съответствие с изискванията на член 4, алинея 1 от ЗРАСРБ **не съм установила плагиатство** по член 4, алинея 11 от ЗРАСРБ. Също така до мен, като член на научното жури **не са постъпвали никакви подобни сигнали.**

4. Академична биография на кандидата в съответствие с член 24 от ЗРАСРБ и член 112 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНЗАДСУ)

Гл.ас. д-р Антоанета Робова има богата научна и преподавателска биография. Родена е на 1 юли 1977 г. в София. Завършва френска филология през 2001 г. (ОКС магистър) със среден успех за петгодишния курс на обучение отл. 5.87 и среден успех от държавните изпити отл. 5.67. От 2001 г. работи в СУ, ФКНФ, катедра „Романистика“, като асистент (2001-2007), старши асистент (2007-2011) и главен асистент от 2011 г. към настоящия момент. През периода на дългогодишния ѝ трудов стаж по специалността

преподавателската ѝ дейност съответства напълно с темата на конкурса. Тя води от 2017 г. лекционен курс – Модернизъм и Авангардизъм, както и от 2022 г. лекционен курс по литературна стилистика, а също и семинарните занятия по тези дисциплини. Кандидатката води упражнения по анализ на литературен текст, избираеми курсове по аналитични прочити на художествен текст и дискуссионен клуб на тема френскоезично кино и попмузика.

Гл.ас. д-р Антоанета Робова е отдаден на професията си преподавател, високо ценен и обичан от студентите, който въвежда в преподаването си съвременни методи достъпни и увлекателни за студентите, придобити в множество квалификационни курсове, обучения и летни школи. Като съотговорник-доброволец във Франкофонския център за академично качество (ЦАК) тя въвежда, организира и модерира поредица от лекции „Франкофонски срещи“ с участието на близо двадесет лектори от различни националности и специалности. Тази активна дейност допринася за пораждането на траен интерес у студентите към Франкофонията и Романистиката, които имат възможност да участват в организираните от нея ателиета, срещи, поетични събития, викторини, събеседвания и конкурси, като в тях се включват студенти франкофони от различни специалности и факултети на СУ.

Гл.ас. д-р Антоанета Робова участва в **научни проекти** на СУ ориентирани към организирането на международни научни конференции, включително в подкрепа на младите изследователи. Има активна **редакторска дейност** в сп. *Fréquences francophones* (*Франкофонски честоти*), специализирано списание на Асоциацията на преподавателите по и на френски език в България и *Colloquia Comparativa Litterarum*, годишник за сравнително литературознание и Балканистика. Участва в съставителството на три научни сборника от конференции, член е на международно жури в престижни конкурси за млада франкофонска поезия, както и във фестивала за франкофонски училищен театър Жан-Луи Баро. Тя е активен участник в национални и международни конференции в България и чужбина, на които представя доклади на български и френски език. Членува в национални и международни научни организации ориентирани към трайния ѝ интерес към сравнителното литературознание: The European Society of Comparative Literature/Société Européenne de Littérature comparée (ESCL/SELC), Société d'étude de la littérature de langue française du XXe et XXIe siècle, International Comparative Literature Association (AILC-ICLA), HETEROTOPOS research center, University of

Bucarest, Академичен кръг по сравнително литературознание Academic circle of comparative literature – ACCL (Bulgarian association of ICLA).

Тази богата преподавателска, научноизследователска, творческа и обществено ангажирана дейност очертават облика на задълбочен и отговорен преподавател и учен, отдаден на професията си, познат и уважаван в научните среди, формирал поколения студенти.

5. Научни трудове, с които кандидатката участва в конкурса, оригинални научни приноси

Гл.ас. д-р Антоанета Робова участва в конкурса за доцент с монографията **“Творчески фигури и кръговрат на изкуствата в прозата на Ерик-Еманюел Шмит”** и 19 статии в научни списания и сборници, посветени на различни проблеми на съвременната френска литература и сравнителното литературознание. Тези изследвания са новаторски и важни за българската литературоведска общност, защото представляват първи по рода си обстойни изследвания на български език, като например творчеството на Ерик-Еманюел Шмит.

Монографията **“Творчески фигури и кръговрат на изкуствата в прозата на Ерик-Еманюел Шмит”** се състои от въведение, седем глави, заключение и библиография от общо 256 заглавия. Изследването показва задълбочени познания на творчеството на Ерик-Еманюел Шмит, както и на критическите изследвания на произведенията на автора. Разнообразно, както в жанрово, така и в тематично отношение, това творчество черпи своето вдъхновение от музикални гении, художници, исторически фигури и използва техниките на интертекстуалността, за да утвърди своя интерес към универсални общочовешки теми. Изследването се концентрира върху прозаическия дял от творчеството на автора и обхваща шест романа, пет сборника с разкази, два опуса от „Шумът, който мисли“ и един текст на музикална тематика от „Кръговрат на незримото“. То е посветено на взаимодействията между литературата и изкуства като класическата музика, изобразителното изкуство, фотографията и киното в прозата на Шмит. Авторката използва различни подстъпи към творбите, наратологични, семиотични и стилистични подходи с научни постановки и апарат от теоретичното поле на интертекстуалността и интермедиаалността. По този начин тя успява да анализира задълбочено избрания корпус и да покаже вътрешната обвързаност на това творчество.

Антоанета Робова изтъква умело причините за успеха и популярността на творчеството на Ерик Еманюел Шмит, което затрогва читателите от една страна с екзистенциални въпроси, които разглежда, като темите за болестта и смъртта, материализма и човечността, вярата и любовта, диалектиката на доброто и злото, а от друга с темите от съвременността като темата за бежанците, за емигрантския опит, за множествената идентичност, за чудовищата на историята и въздействието на медиите върху самосъзнанието. Умело и убедително е разгърнатата текстовата стратегия на автора, използването на огледалната метафора, композиционната техника на монтажа, сюжетното мултиплициране.

Творческите фигури са вдъхновяващи: Моцарт, Бетовен, Шопен, това са творци, които променят съдби. Кръговратът на изкуствата е своеобразно място на културната памет на човечеството. Оптимизмът на Шмит, който Робова нееднократно изтъква е резултат от апологията на изкуството: творческият процес се възприема като форма на (себе)познание, обръщане към другостта и по-висше (съ)преживяване. Много от разглежданите романи са написани в традицията на Bildungsroman, при тях (транс)формирането на личността на разказвача става постепенно в хода на обучението и чрез сблъсък с изкуството.

Темата на изследването е разгледана в светлината на водещи теории в съвременното литературознание, има ясна методология и текстовите анализи са задълбочени и добре аргументирани. Изследването на тематичните, стилистичните и структурните проявления на кръговрата на изкуствата обхваща синкретична съвкупност от интермедиялни похвати, както и от явни интертекстове, алюзии и реминисценции. Монографията е включена в критическата библиография на страницата на Ерик-Еманюел Шмит в Wikipedia: на български и на френски език. Две рецензии за монографията са публикувани в специализирания научен печат (в сп. «Филология» и в сп. «Филологически форум»).

Интересът на Антоанета Робова към съвременната френскоезична литература и към изкуствата проличава и в другите научни изследвания представени за конкурса. Сред тях ще изтъкна статиите посветени на Милан Кундера, чието творчество кандидатката изследва още от дипломната си работа, Жан-Мари Густав Льо Клезьо, Ромен Гари, Амели Нотомб, Филип Джиан. Особено ценни и новаторски са изследванията посветени на връзката между кино и литература, преминаването от страницата към екрана. Сравнителният анализ на романа на Ромен Гари *Животът пред теб* и неговите две

филмови адаптации от 1977 г. и от 2020 г. очертават настъпилите промени във филмовата адаптация от 70-те години на ХХ в. до 2020 г. и стремежа към интертекстуалност, позволяващи да открият по-добре хуманизма и етиката на Ромен Гари. Интересна е и статията посветена на филма на Паоло Дженовезе „Перфектни непознати“ от 2016 г., в която сравнителният анализ включва италианския филм, испанската интерпретация, френския римейк и руската киновариация.

Научните приноси на гл.ас. д-р Антоанета Робова са съсредоточени в областта на съвременния френскоезичен роман, сравнителното литературознание, визуалните изкуства и връзката им с литературната творба. Те са важни както за българското литературознание, така и в международен мащаб. Ще открия най-значимите от тях:

- Монографичното изследване на прозата на Ерик-Еманюел Шмит е първото по рода си през призмата на формите и функциите на естетическото преживяване и на емпатичното съпреживяване посредством приложно-теоретични подходи от областта на наратологията, семиологията и когнитивните науки. Този оригинален подход позволява да се открият литературно-артистичните взаимодействия в хуманистичната проза на Шмит.
- Изследванията на хумора и иронията, както и на фотографските изображения в романите на Милан Кундера представляват новаторски прочит в семио-нاراتологична перспектива, изграждащи интересни типологии, които хвърлят нова светлина върху творчеството на двуезичния виртуоз в изкуството на романа, напуснал ни неотдавна.
- Творчеството на Льо Клезио (три негови романа) е изследвано за първи път през призмата на актанния модел на Греймас в семио-митокритическа перспектива с акцент върху женските образи.
- Първо по рода си изследване на вътрешната интертекстуалност в три романа на Амели Нотомб около вариации на важни за авторката теми свързани с насилието, чудовищността, патологичните девиантни поведения.
- Използването на комплексна методология при изследването на съвременни френскоезични автори, която е плод на дългосрочни проучвания и познаване на критическата литература и представлява оригинален прочит на изследваните корпуси.

6. Заключение

Въз основа на представените по конкурса документи и публикации е видно, че гл.ас. д-р Антоанета Валентинова Робова, единствен кандидат, е изграден учен в областта на съвременната френска литература със сериозни научни приноси и новаторски подход в преподаването. Нейните научни изследвания са забелязани и цитирани в национален и международен мащаб.

На база на направения анализ на преподавателската и научноизследователската дейност на гл.ас. д-р Робова давам своята положителна оценка и с пълна убеденост предлагам на почитаемото жури да избере гл.ас. д-р Антоанета Валентинова Робова на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология (Френска литература на XX и XXI век).

София, 22 юли 2023 г.

Рецензент:

Проф. д-р Рени Рачева Йотова